

SLOVENSKI NAROD.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Prednistižo: Knaplova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 34

Budimpešta, 24. oktobra. (Kor. ur.) Cesar je sprejel demisijo zunanega ministra grofa Buriana ter imenoval za njegovega naslednika kot ministra za zunanje zadeve grofa Julija Andrássya.

Odgovor Austro-Ogrske Wilsonu.

Dunaj, 24. oktobra. Odgovor Austro-Ogrske na Wilsonovo noto bo odšel morda jutri ali v soboto. V tajni se odseka za zunanje zadeve v avstrijski delegaciji je skušal Burian v razgovoru z delegati še danes dobiti nekaj jasnosti o odgovoru, ki ga naj da avstrijska vlada. To je dokaz, da je naš zunanji urad v največjih stiskah, kaj naj pove Wilsonu. Zatrjuje se, da bo avstrijski odgovor polemičen in da se bo zlasti bavil s čehoslovanskim vprašanjem. Vlada ima baje popolnoma blazni namen, da bo popolnoma zanikala kompetenco čehoslovaškega Narodnega Vabora kot čehoslovaške vlade.

O Jugoslaviji bo govorila nota samo v kratkih besedah.

Domneva se, da je bila nota v Budimpešti sestavljena in ni še gotovo, ali se ne bo zakasnila vsled tega, ker je bil grof Andrássy imenovan za zunanjega ministra.

Budimpešta, 25. oktobra. Tukajšnjemu poročevalcu »Neue Freie Presse« je izjavil novi zunanji minister grof Julij Andrássy, da bo šele on sam odgovoril na Wilsonovo noto.

Budimpešta, 25. oktobra. Prehranjevalni minister princ Ludvik Windischgrätz bo imenovan za sekcijskega šefa v zunanjem ministrstvu.

Dogodki na Reki.

Zagreb, 24. oktobra. Z Reke poročajo najnovejša poročila, ki so dospela popoldne iz okolice mesta, da se je upor Jelačićevega polka razvil tako: Jelačićev polk št. 79 se je vračal z vzhajalnice v mesto. Vojniki so bili dobro razpoloženi in so prepevali. Imeli so s seboj tudi hrvaško zastavo in občinstvo jih je spremljalo ter prepevalo z vojniki in vzklikalo: »Živel Wilson!« »Živela Jugoslavija!« Ko so dospeli vojniki do Sušaka, jih je hotelo postaviti policija ter jim odvzeti hrvaško zastavo, ker je na Reki od oblasti strogo prepovedano javno nositi slovaške znake. Vojaki tega seveda niso pripustili. Razorožili so policijo in jo razgnali ter korakali naprej v mesto. Tam se je kmalu zbrala velika slovena in hrvaška množica, ki je hrvaške vojske navdušeno pozdravljala in spremljala do vojašnice. Spotoma je skušala policija še prkarit vzeti vojakom zastavo, a je bila pregnana in poražena. Dva policijska uradnika sta bila pri tem od hrvaških vojakov vjeta in odpeljana v zapor. Na vojašnici so hrvaški razobesili zastavo in vojašnico strogo zastražili. Tudi ko je došlo povelje, da morajo zastavo odstraniti, se to ni zgodilo. Vsled tega so poslali honvede proti Hrvatim. Honvedi pa očitno niso imeli dosti volje bojevati se proti svojim tovarišem, ker se je Hrvatov prav hitro posrečilo po manjšem boju razorožiti madžarske vojske. Guverner se očitno ni čutil varnega, ker je zahteval za sebe vojaške pomoči od zunaj, dasiravno je imel svojo palačo zastraženo od madžarskih vojakov in policije. Bal se je, da bi utegnili stopiti tudi madžarski vojniki na stran upornikov. Zvečer so vdrl vojniki v mesto ter začeli pleniti in ropati. Hrvati so zasedli tudi nekaj javnih poslopj. Pozno v noč je bilo po cestah slišati streljanje. Ceste so popolnoma prazne. Nikdo se ne upa iz hiše.

Budimpešta, 24. oktobra. Madžarski poslanci so dobili z Reke in od pobeglih Madžarov brzojavke, da se je uprlo 4000 mož 79. pešpolka v popolni vojni opremi. Hrvati so obkolili honvedsko vojašnico in madžarske vojske razorožili. Nato so zasedli vojaško sodišče, zaprli pravdnika Balinta ter izpustili vojaške zločince. Nato so vdrl vojniki na kolodvor ter raztržali progdo Delnic. (To ni resnično.) Uporni vojniki so zasedli tudi pošto ter zaprli vse visokih uradnikov, ki jih do sedaj še niso izpustili.

Zagreb, 24. oktobra. Danes zvečer je bila telefonska in brzojavna zveza z Reko že zopet obnovljena. Privatni razgovori se še ne pripuščajo.

Budimpešta, 24. oktobra. (Kor. ur.) List »Magyar Tudositó« izve baje iz kompetentnega vira, da vlada na Reki zopet mir in red. V mesto so dospela madžarske čete, ki so hrvaške vojske potisnile iz mesta. Ceste so prazne in mirne. Guverner Jekel-Falusy je na svojem mestu ter opravlja svoje posle. Zveza med guvernerjem in Budimpešto je popraviljena.

Budimpešta, 24. oktobra. Hrvatske čete na Reki so se včeraj umaknile s cest in trgov na Reki. Zatrjuje se v krogih, ki so v ozkem stiku z vojnimi ministrstvom, da se je to zgodilo po posredovanju Narodnega vijeća, ki je hotelo preprečiti vsako nadaljnjo krvoprelitje. Vojno ministrstvo je baje sprejelo pogoje Narodnega vijeća. Nato so madžarske čete zasedle ulice in trge, v poglavitnem Seklerji. Število hrvaških čet, ki so se uprle, cenijo na 3000 mož. Mesto je mirno.

Dunaj, 24. oktobra. (Kor. ur.) V armadnem odseku avstrijske delegacije je govoril delegat dr. Korošec o dogodkih na Reki ter prošil vojnega ministra, da naj z ozirom na nepopolno dosejati dospela poročila nemudoma poda pojasnila o dogodkih na Reki. Zahteval je nadalje od ministra, da stori vse, da vojaštvo, ki je bilo v tem slučaju izvršitelj ljudske volje, ne bo izpostavljeno preganjanju.

Vojni minister je izjavil, da bo takoj odgovoril na to vprašanje, kakor hitro bo dobil tozadevna poročila.

Odsek za vojne zadeve je nadaljeval nato debato o ekspoziciji vojnega ministra. Govori delegat vitez Jedrzejowicz.

Zagreb, 24. oktobra. Dne 23. oktobra o polnoči so se na ulicah na Reki še vršili boji.

Dunaj, 25. oktobra. Telefonsko poročilo iz Budimpešte naznani, da je bilo sodno poslopje in državno pravdnišvo oplenjeno, vladno palačo je zadelo nekaj strelcev. Pri spopadu je bilo nekaj mrtvih in ranjenih. Red je na Reki popolnoma vzpostavljen.

Hrvatska zastava na Reki.

Hrvatski vojniki 79. pp. so korakali skozi Reko s hrvaško zastavo. To je zločin, da mu ga ni večjega. Znano je, da so zahtevali Madžari zadnji čas Reko za sebe kot izključno svoj teritorij. Postavili so tja svoje mameleke, da bi »ščitili« madžarski značaj Reke. Naselili so tja vesploj svojih uradnikov in nastavljeni pri železnici skoraj izključno tudi samo madžarske delavce. Se jim ni šlo zadosti hitro. Zato so potvrdili ustavo ter poskušili Reko z nasiljem priklopiti madžarskemu teritoriju.

V to svrhu so postavili tja posebno policijo, pravo madžarsko specialiteto. Prva naloga te Sv. Hermandad je bila, da dviga »madžarski značaj« mesta. Ker tudi to ni izdalo, so si izmislili Madžari razne naredbe, s katerimi so preganjali drugodnje elemente v mestu. Desetletja in desetletja je bilo prepovedano na tleh svetega madžarskega mesta nositi tudi le najmanjšo slovaško trikoloro. Državni zločini prve vrste je bil, če se je kdo pokazal s kakim znakom, naj je bil to sokolski, znak kakega slovaškega dobrodelnega društva ali celo kak lipov cvet. Ne dosti, da so ti odvzeli znake, bil si še zaprt, osušen, otepen in opljuvan od besnih madžarskih kulturosvetov. In zdaj naenkrat hrvaška zastava na ulici. To je klicalo po najhujšem maščevanju. To je bila sovražnost, proti kateri naj izgine vsa svetovna vojna, Hrvati so se predržnili izzivati plemeniti rod Arpadov.

Naši kadri se vrnejo.

Dunaj, 24. oktobra. Kakor se poroča, je vojna uprava že ukazala, da se premeste kadri jugoslovanskih polkov v domovino. Vojna uprava se kljub tej obljubi izgovarja, da se to ne bo moglo tako hitro izvršiti, ker ni na razpolago zadostnih transportnih sredstev.

Potovanje Čehov in Jugoslovancev v Švico.

Dunaj, 24. oktobra. Snoci sta se odpeljala v Švico zastopnika Čehov Kiofač in Haberman, danes jima sledita dr. Kramar in dr. Samal.

Dunaj, 24. oktobra. Zunanje ministrstvo je izdalo delegatom Narodnega Vijeća proustnice za Švico. Jutri zvečer odpošljejo v Švico dr. Korošec, dr. Čingrija in dr. Žerjav. V Švici bodo konferirali s predsednikom Jugoslovanskega odbora dr. Trumbićem in ostalimi člani Jugoslovanskega odbora.

Slovaški narodni svet.

Dunaj, 24. oktobra. V smislu odločbe slovaškega »Narodnega vabora«, v katerem so zastopane vse slovaške politične stranke, se je ustanovil eksekutivni odbor, kateremu je na čelu slovaški voditelj Dula.

Armadni odsek avstrijske delegacije.

Dr. Korošec o dogodkih na Reki. — Vojni minister za mir in red v prehodni dobi iz vojne do mira.

Dunaj, 24. oktobra. (Kor. ur.) V armadnem odseku je govoril delegat Korošec o dogodkih na Reki in prošil vojnega ministra, naj takoj poroča o teh dogodkih, ker so dosejana poročila nezadostna. Nadalje je naravnost ministra, naj poskrbi, da vojaštvo ne bo trpelo kazni, ker je v tem slučaju samo izpolnjevalo ljudsko voljo.

Vojni minister Stöger-Steiner pravi, da bo odgovoril takoli, ko dobi poročila, in izvaia: Glede na soglasje z Wilsonovimi točkami smo pripravili izpremeniti staro častitljivo monarhično v duhu spravljivosti in prave demokracije. K temu problemu prihaja težka naloga, pripeljati armado nazaj. Za to ogromno delo je neobhodno potrebni pogoj mir in red v notranjosti. Gorje, ako se pritegne v zmešnjave notranjih bojev vojakov, ki ima težke skrbni za domovino, svojega bližnjega in svojo bodočnost. Kaj bi potem sledilo, zato ne morem jamčiti ne jaz ne kdo drugi Omenja Rusijo in prinominja, da se kaže, da so iste destruktivne sile na delu tudi pri nas. Dolžnost nas vseh je, da delamo z vsemi sredstvi proti tem silam. Nobena stranka in noben narod ne more žetiti, da bi se sedaj pri nas, ko se imamo uresničiti vse politične želje vseh narodov, razvil tak kaos, kakor pri naših nesrečnih sosedi. Mi imamo ljudsko armado v pravi pomeni besede. Nacionalno politično čustvovanje in mišljenje se danes danes ne da držati proč od armade. Ker je zajamčena stvaritev narodnih držav, ne more biti v smislu narodne vlade, da bi državna stvaritev nastala potem meščanske ali izstradalne vojne. Danes še skupna armada se mora s svojim materialom vred, ki je vreden milijarde, obdržati toliko časa, dokler se ne pretvori po državni volji v red.

Zato se mu zdi nevaren klic, naj se domače čete nemudoma vrnejo, predno so izpolnjeni predpogoji za to. Prosi nuno delegate, naj podpirajo vojno upravo pri poslovanju, ki se tiče prehoda in vojne do mira, in naj vplivajo tudi na svoje vojske - rojake. Gre za to, ali se izprememba izvrši v miru in redu ali z novim s prelivanjem krvi. Delujte za mir in red, da ne bodo nove države krščene s krvjo.

Iz gosposke zbornice.

Dunaj, 24. oktobra. (Kor. ur.) Gosposka zbornica je nadaljevala debato o vladni izjavi.

Dr. vitez Bilinski je naglašal veliki pomen jugoslovanskega vprašanja ter je proglasil za velik politični pogrešek, če bi se hotelo to vprašanje rešiti v okviru Avstrije. Če naj se reši monarhija in dinastija pred katastrofo, se more to zgoditi samo, če se združijo vsi Jugoslovani avstrijski, kakor tudi ogrski v eni državi. V poljsko-ukrajinskem vprašanju stoji Poljaki na principijalnem stališču, da se mora ustanoviti zopet zgodovinska točka in da se mora Galicija vrniti Poljski. Krajeno bodo priznane večinam in manjšinam enake pravice. Rusini bodo živeli na Poljskem kakor v lastni državi. Rusinom se morajo seveda ustavno zajamčiti še druge pravice, tako pravica do vseučilišča in do volilnega reda, po katerem bodo po številu prebivalstva zastopani v poljskem državnem zboru.

Spreobrnjeni Czernin.

Dunaj, 24. oktobra. (Koresp. ur.) Zbornica nadaljuje debato o vladni izjavi: Vitez Bilinski poudarja velik pomen jugoslovanskega vprašanja in pravi, da je politična napaka, ako bi se to vprašanje rešilo v okviru Avstrije. Ako se ima monarhija in dinastija obvarovati katastrofe, se more to zgoditi samo, ako se združijo vse Jugoslovane, avstrijske in ogrske, v eno državo. Poljaki stoji na stališču, da mora vsati zgodovinska Poljska. Poljaki ne bodo nikdar pozabili dobrot, ki jim jih je dal pokojni cesar Fran Josip (Zivah) in odobravanje pri Poljakih in da je tudi mladi cesar odpravil marsikaj, kar se je storilo Poljakom s strani armadnega vrhovnega vodstva.

Grof Schönborn upa, da se razvijejo stvari v Avstriji tako mirno, kakor je nameravano. V češkem vprašanju smatra pripadnost nemške Češke državi za edino priporočljivo rešitev seveda proti koncesijam glede neodvisnosti in samoodločbe.

Baron Plener se čudi, da ni bilo radi zadnje Wilsonove note več ogorčenja. Dr. Beurle se zavzame za skupno postopanje nemškega narodnega zastopa z ostalimi narodnimi zastopi. Tudi nemška Avstrija mora zahtevati trajne razmere.

Knez Auersperg izvaia, da morajo narodna zborovanja predvsem priti v položaj, da se pogovore o prehrani in o mejah.

Grof Otokar Czernin poudarja potrebo, da se dospe do miru kolikor mogoče hitro. Pogoj za to je priznanje češko - slovaške in jugoslovanske države po Wilsonovi formuli. Narodni svet naj napravi narodne vlade in te naj stopijo med seboj v zvezo. Jugoslovanske kakor tudi češko - slovaško vprašanje ni izključno avstrijsko. Ker Ogrski se vedno mislijo, da se bo svetovna zgodovina ustavila ob Litvi, morajo narodne vlade postopati samostojno.

Vuković izraža prepričanje, da je veliki del Jugoslovancev še vedno ohranil vdanost dinastiji in da želijo rešitev jugoslovanskega vprašanja v okviru monarhije. Prihodnja seja se sklicuje pismenim potom.

Ogrska poslanska zbornica.

Wekerlov odstop.

Budimpešta, 24. oktobra. (Koresp. ur.) Nadaljeval poročilo o seji glede na dogodke na Reki: V velikem razburjenju hitlo poslanci v kuluarje in gredo v dvorano, kjer se vrše številni govori. Poslanec Karolyi je stranke zahtevalo, da vlada nemudoma odstopi in jo nadomesti vlada, ki uživa zaupanje vse dežele in katere naj se udeležijo tudi oni, ki doslej v parlamentu niso zastopani, namreč socialni demokratje. Tudi grof Andrássy in grof Apponyi priporočata izpremembo vlade, svari pa, naj se obdrži mir. Končno gredo poslanci zopet v dvorano in čujejo se silni klici, naj se seja zopet odpravi. Ob 6. je bila seja suspendirana za 5 minut, trajalo pa je do 11.0. zvečer, predno se je seja zopet otvorila.

Ministrski predsednik Wekerle ob splošni razburjenosti izvaia: Od ure do ure obremenjujejo nas vedno težje razmere. Samo potom združenja vseh narodnih sil se moremo odvrniti od nas te neprimernosti in se more uresničiti oni veliki cilj, ki se mora brezpogojno uresničiti v interesu integritete naše dežele, da jej ostane ohranjena njena enotnost. Ob takih razmerah nameravam jutri stopiti pred cesarja z izjavo, da se ne smatram sposobnega ob teh okoliščinah, da bi še nadalje vodil državne posle. Predlagal bom, naj poskrbi za novo vlado, ki naj se konstituirajo z udeležbo vseh zbornic strank in ki pritegne tudi izven zbornice nahajajoče se narodne sile. Poimovanje, ki nas je ločilo, se ni nanašalo na sklep miru, tudi ne na zagotovitev neodvisnosti in samostojnosti vlade. Trditi moram, da tudi glede modalitet niso nastale skoraj nikake bistvene razlike. V enem oziru pa je vladala dejanska velika diferenca v javnem mnenju in ta se je dotikala volilne pravice. Glede volilne pravice smo se postavili vsi na isto stališče. Tudi nasprotniki razširjenja volilne pravice priznavajo potrebo, da se pod sedanjimi okoliščinami volilna pravica razširi. Za enkrat pa je najbolj aktualen sklep miru. Dokler se ne bo konstituirala nova vlada, bo ministrski predsednik pripravil sklep miru ter smatra kot nadaljnjo svojo dolžnost zagotovitev varnosti samostojnosti in neodvisnosti dežele, zagotovitev deželnihih mest in povratek znanj deželnihih mej stoječih delov ogrske armade. Zato hoče ustvariti ministrski predsednik pozitivne garancije. Zbornica naj izvrši vse potrebne korake mirno in dostojno. Medklici: Kaj bo s tiskovno svobodo? Klici iz žurnalistične lože: Živela tiskovna svoboda, proč s cenzuro! — Klici v zbornici: Živelo narodno časopisje! Živelo opozicijsko časopisje! — Le s težavo napravi predsednik zopet mir in zaključil med splošnim hrupom sejo. Končno se zaprosi po oblastila, da sme, če bo zahteval politični položaj, v sporazumu z novo vlado sklicati prihodnjo sejo zbornice. Predsednikov predlog je bil sprejet z veliko večino.

Predsankcija personalne unije.

Budimpešta, 25. oktobra. Cesar je dal predsankcijo zakonskemu načrtu vlade Wekerle glede personalne unije.

Demisija ogrskega kabineta.

Budimpešta, 24. oktobra. (Kor. ur.) Oficijozno se poroča: Ministrski predsednik dr. Wekerle je v današnji avdienci pri cesarju v Gödölle podal demisijo celokupnega ogrskega kabineta. Cesar je demisijo sprejel ter je poveril dr. Wekerlu do imenovanja nove vlade vodstvo agend ogrske vlade.

Ministrski sveti in posvetovanja.

Budimpešta, 24. oktobra. (Kor. ur.) Zunanji minister grof Burian je dospel danes zjutraj sem ter obiskal ministrskega predsednika dr. Wekerla, s katerim se je deli časa razgovarjal.

Budimpešta, 24. oktobra. (Kor. ur.) Ministrski predsednik dr. Wekerle je odšel danes zjutraj v Gödölle, kjer ga je ob 9 sprejel cesar v avdienci.

Budimpešta, 24. oktobra. (Kor. ur.) Ob 1. popoldne se je vršila v ministrskem predsedstvu ministrska konferenca, katere so se udeležili vsi člani kabineta.

Nemška poslanska zbornica.

Ustavne predloge sprejete. — Zaupnica državnemu kancelerju.

Berolin, 24. oktobra. (Koresp. ur.) Poslanska zbornica je nadaljevala debato o političnem položaju.

Državni tajnik zunanjega urada dr. Solf odgovarja na razna vprašanja, ali misli vlada izvesti načela predsednika Wilsona pošteno. Vlada zavira vsak dvom o tej nameri najodločnejše. Kar se tiče Alzacije - Lorene ter Poljske, je jasno brez drugega, da vlada soglašajo z ureditvijo obeh vprašanih potom mirovnih pogajanj, ker so te dežele navedene med 14 točkami. Demokratična Nemčija, katere zgodovinsko stališče napram poljskemu vprašanju je tudi Poljakom znano, hoče resno in pošteno s poljskim narodom živeti v trajnem miru in prijateljskem razmerju.

Vojni minister Scheuch izvaia, govoreč prvič v zbornici, da so dnevi resni in težki ali nikakor ne obupni. Povsod so moči, ki so nas vzposabljale za uspešen odpor. Moja naloga je, oživljati te moči in jih držati pripravljene za boj na fronti.

Noske (socialni demokrat) izvaia: Vojni minister očitno še sedaj ni razumel, za kaj gre sedaj nemškemu narodu. (Viharno pribravljeno na levič.) Upamo, da nam bližnji trenotki podajo dokaze, da je politika nove nemške demokracije vlade znatno približala narodem mir. Za mir sporazuma ali prava je prvi pogoj ta, da ne bosta noben nemški mož in nobena nemška žena odtrgana od domovine. Pravica samoodločbe se ima izvršiti za vse. Kolonije potrebujemo. Razbitje Avstro - Ogrske se že udeštvuje. Stara Evropa se razkrala ali ako ne bo morala poginiti, oživi kot združenje vseh narodov.

Ustavne predloge se sprejmejo z večino. Nato je zbornica izrekla zaupanje državnemu kancelerju s polnimskim glasovanjem, in sicer s 193 proti 52 glasovom.

Tešinska Slezija.

V tešinskem okraju v Sleziji meje Poljaki in Čehi: za to omeino ozemlje se že dolgo prepirajo med seboj Poljaki proglasijo sedaj, da pripada Tešinski poljski državi, in sicer tja do reke Ostravice. Čehi na proti temu naglašajo, da bi na ta način oni bili odrezani od Slovaške, ker uprav tam drži železnica od Bozuma (Oderberga) čez Jablunkovo na Ogrsko. Pred kratkim se je o tem vprašanju v Poljski Ostravi vršil češko - poljski shod in tu so poljski zastopniki izjavili, da se ta stvar odloči v Pragi in Varšavi. Drugeče na hočejo s Čehi skupno postopati. Slesko - poljski poslanec Lodzin je pri tem omenil besed, ki jih je nekoč rekel dr. Kramar, češ, da je vse eno, če se nekoliko čeških občin podelišči, a ne bo tudi nobena nesreča, če pride nekaj poljskih občin v državo češko.

Vemo zanesljivo, da o tej stvari pripravljata referate sporazumno in osebno obično prof. Dvorsky iz Prage in prof. Rómer iz Lvova, oba odlična geografa. Poročala bosta vsak svojih komisijski češki, oziroma poljski, ki bosta nalašč za to sestavljena. Naj si je rezultat nujnih posvetovanj tak ali drugačen, na vsak način pride pred narodno reprezentanco (Narodne Svete). Če se Narodna Sveta sporazumeta, je stvar opravljena: če ne, pa pride pred kakšno razsodišče Slovanom prijaznih narodov. Volilno načelo pri vsem tem pa je: Vse priateljskim potom. — Po našem mnenju bi ves preprič bil urav smešen, če bi šlo le za jezik (poljski in češki): za ta slučaj veljajo v polnem obsegu gori navedene besede Kramarjeve; važnejša postane stvar, če gre za gospodarsko - prometne činitelje.

Umikanje v Belgiji.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 22. oktobra. (Kor. ur.) Zapadno bojišče. Na nižnji Lyse trajajo delni boji. Jugozapadno Deynzeja je že izza 14. oktobra vsak dan v boju preizkušena 52. rezervna divizija pod generalnim poročnikom Waldorffom odbila ponovne napade sovražnikov na železnici Deynze - Waereghen. Na obeh straneh vichte smo se predzadno noč nekoliko odmaknili od nasprotnika in zavrnili sovražnika, ki je včeraj napadel v okolici Haesterta. Na sovražni strani so se udeležili tega boja belgijski kmetovalci. Tournay in Valenciennes sta pod

angleškim ognjem. Pri Tournayu in v nižnji Escaute uspešni boji v predpoljih. Na obeh straneh Solesmesa in Le Cateau je nasprotnik s svežimi divizijami na skoro 30 km široki fronti povzel svoje, velike cilje zasledujoče napade. V dolini Harpiese se je izjavil prvi naval zarana. V ponovnih napadih je tekom dne ob obeh straneh Romerlesa sunil do okolice St. Martina in Solesmesa, kakor tudi do Baudignesa. V srednji bojni fronti smo ob obeh straneh Rimske ceste Le Cateau-Bavay napadajočega nasprotnika ustavili ob črti Poix-Bousies. Južno od Bousiesa je že v zadnjih bitkah posebno odlična kolearska četa zaprečila nadaljnje sovražnikovo napredovanje. Južnovzhodno od Le Cateauja so se popolnoma ponesrečili ponovni nasprotnikovi napadi. Med Pommerculom in Cattillonom boreči se sile vzhodno - vzhodno od Aisne se je sovražnik večkrat omejeval na zelo močne, s silnim ognjem podprte delne napade. Bavarci in vrttembergski pionirji so držali višine severo-vzhodno od Vouziersa proti štirikratnemu navalu. Vzhodno od Vouziersa so se v zadnjih bojih posebno odlikovali deli prvega gardnega pehotnega polka pod poveljstvom majorja grofa von Eulenburg. Med Oizlyjem in Grandprejem so alzaske, turinske in heške čete odbile sovražne napade. Glavno breme borbe je nosil pešpolk št. 17, ki se je pod svojim komanderjem majorjem Stobbe zopet posebno odlikoval. Na bregovih Moze so napadi Američanov zopet zadobili večji obseg. Iz godov pri Banthevillu in severno od Cunela so z močnimi silami v spremstvu oklopnih voz suvali proti našim črtam. Odbili smo jih in Američanom v združenem ognju prizadejali težke izgube. Vzhodno od Moze so luti boji za gozdne višine ob obeh straneh ceste Conseeuoye-Damvillers trajali do večera. V trdih borbah in uspešnih protisunkih so branborški in saksoski batalioni v večkratnem navalu vrgli Američane nazaj.

Južno - vzhodno bojišče. V lutih gostih bojih so naše zadnje straže zagotovile zavzetje novih postojank ob obeh straneh Paracina. — V. L.

NEMSKO VEČERNO POROČILO. Berolin, 25. oktobra. (Kor. ur.) Uspešni delni boji na Flandrskem. Vzhodno od Solesmesa in Le Cateauja so se novi silni angleški napadi ponesrečili. Omejili so se na krajevne uspehe. — Z ostalih front ničesar novega.

POSVETOVANJA V VERSAILLESU.

Ženeva, 23. oktobra. »Temps« poroča, da se je pričela ententna konferenca v Versaillesu že posvetovati o pogojih za premirje. Posvetovanja bodo trajala do sobote. Haig in Foch se udeležujeta teh posvetovanj.

Angleški letalski napad.

Dunaj, 24. oktobra. Angleški letalci so bili danes nad Frankobrodom o. M. Vsled njih napada so na Dunaju izostale vse brzojavke, ki prihajajo iz Švice preko tega mesta.

Obnova Belgije.

Haag, 21. oktobra. »Daily News« so od poklicane strani prejele seznanj na stopnih, za obnovo Belgije neobhodnih potrebščin. Za poljedelstvo je treba okoli 50.000 konj, za obnovo posestev in nadomestil predmetov, ki so jih Nemci iz tvojne vzeli s seboj, 15½ milij. funtov šterlingov. Skoda na javnih napravah, pristaniščih, mostovih, prekopih, potih itd. znaša čez 18.200.000 funtov šterlingov. Treba je najmanj 250.000 ton cinkove, 60.000 svinčene, 40.000 ton bakrene rude, nadalje lesa v vrednosti 12.800.000 funtov šterlingov.

Boljševiški načrti za Nemčijo.

Berolin, 22. oktobra. Boljševiška vlada je sklenila, da prestopi sedaj na pram Nemčiji od besed na dejanja. Kljub lastni stiski v prehrani hoče boljševiška vlada preskusi nemški proletarijat z živili in orožjem ter jim hoče pomagati tudi s svojimi izkušnjami v revoluciji. V to svrhu bo socialistična Rusija poslala svoje najboljšje delavce v dežele zapada, kjer bodo našli rodovita tla.

Atentat na nemškega poveljnika v Ukrajini.

Stockholm, 23. oktobra. Iz Kijeva poročajo, da je bil na nemškega poveljnika v Ukrajini generala Koshacha poskušen atentat ponesrečen.

Balfour proti povrnitvi kolonij Nemčiji.

London, 23. oktobra. Balfour je v nemkem govoru v Londonu izjavil: Na noben način ne smemo pripustiti, da bi nam mogel kak sovražnik odrezati zveze med deli naše države. Če bi vrnil Nemčiji kolonije, kdo nam jamči, da jih ne bodo uporabili kot oporišča za podmorske čolne in pomorski rop. Kolonij Nemčiji pod nobenim pogojem ne sme dobiti nazaj.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

22. oktobra zvečer. Naše čete so vdrl v zapadna predmestja Valenciennesa. Severno od tega mesta smo prodrl globoko v gozd pri Reimsu na loku Escaute pri Condju. Napredovali smo vzhodno od Saint - Amanda in dosegli Escauto pri Hollainu ter južno od Tournaya ležeči Bruyelle. Oba kraja sta v naših rokah. Severno - zapadno od Tournaya so naše čete pregnale sovražnika iz vasi Froennes in napredovale še naprej proti Escanti. Bolj severno se je bil težak boj za prehode čez Escauto pri Pontachinu.

Pretržnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je naša ljubljena mama, soproga, gospa

Minka Primožič roj. Pivk

v nedeljo ponoči po kratki bolezni (španski) nenadoma umrla. 6008

V Ljubljani, dne 20. oktobra 1918.

A. Primožič, soprog. Marija Pivk, mama. Lidica, Danijel, otroka.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancom žalostno vest, da je naš sin oziroma brat, gospod

Jožef Marc,

vojni invalid

po kratki, mučni španski bolezni, dne 23. oktobra ob 4. uri popoldne preminil.

Pogreb se bo vršil v soboto, 26. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Planina pri Vipavi, dne 25. oktobra 1918.

Jožef Marc, oče. Jožeta Marc, mati. Ivan, Alojz, Rafael, Ignac, bratje. Viktorija, Dorica, sestre.

Potrjim globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretržno vest, da je naš iskrenoljubljeni oče, gospod

Josip Jamnik,

posestnik, gostilničar, župan itd.,

dne 23. oktobra 1918 po daljši mukepolni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo 26. oktobra 1918 zjutraj ob 9. uri.

Piljava gorica, dne 23. oktobra 1918.

Josip, Ivan, Franc, sinovi. Francka, Mici, hčeri.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretržno vest, da je naš nad vse ljubljani sin in brat, gospod

Joško Jančar,

pri strelskem polku št. 2

vsled španske bolezni 17. t. m. v cvetoči dobi star 21 let, izdihnil svojo blago dušo.

Pokopan je bil nepozabni naš dragi pokojnik na pokopališču v Codroipu pri Vidmu (Udine) na italijanskem. — Naj mu bo tuja zemlja lahka!

Sv. maše zadušnice se bodo služile v domači župni cerkvi na Viču.

Vič, dne 25. oktobra 1918.

Joško Jančar, oče. — Katarina, mati. — Malča, Mici in Angela, sestre. 5988

Potrjim globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretržno vest, da je Vse-mogočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje našo preljubljeno hčerko in sestro, gospodično

Mici Primožič

ki je 19. t. m. v 21. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala v Vojni vasi pri Brezicah, kjer je do prekopa pokopana.

Sveta maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek, dne 28. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Krizah. Priposoja se v blag spomin.

Pristava pri Trzinu, dne 21. oktobra 1918.

Antonija Primožič, Josip Primožič, starši. Joško, Mici, ženi, bratje. — Ana, Ivanka, Milka, sestre.

Globoko potrti javimo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je po kratki mučni bolezni danes izdihnil svojo blago dušo moj iskrenoljubljeni soprog, naš skrbni oče, gospod

Gašper Kern.

Priporočamo ga v blag spomin in molitev. Škofja Loka, dne 23. oktobra 1918.

Globoko žalujoča soproga in otroci.

6001

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je moj dobri soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Jožef Luznar,

trgovec

danes dne 22. t. m. ob 3. uri zjutraj po kratki mučni bolezni, 32 let star, previden s svetimi zakramenti, vdano v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek ob 4. uri popoldne v Železnikih.

Železniki, dne 22. oktobra 1918.

Mihaela Luznar, soproga. — Joško, Franc, Mici, Lojzka, otroci. — Janez, Luka, Mici, bratje in sestra. — Luka Markelj, ožim. 5998

Gospa Antonija Dollschagg roj. Gyorgyevics, kot soproga in Terezija Dollschagg, kot mati naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je njih iskrenoljubljeni, srčnodobri, nena-domestljivi soprog, ožir. sin, zet, svak, bratranec in nečak, gospod

JANI DOLLSCHAGG,

kapitan

18. vinotoka ob 3. uri popoldne v 39. letu svojega življenja radi bolezni, ki si jo je nakopal v vojnem ujetništvu, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb je bil v nedeljo, 20. vinotoka 1918 ob 3. uri popoldne na pokopališču pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

Sv. maša zadušnica se je služila dne 21. vinotoka ob 7. uri zjutraj v župnijski cerkvi Sv. Lovrenca na Dravskem polju.

Sv. Lovrenc, Dravsko polje, 21. vin. 1918.

Žalujoči ostali.

Učnamoč

izprašana za ljudske šole, se laže za stalno podučevanje 8 otrok različne starosti oziroma razredov. — Plača po dogovoru; stanovanje in hrana na mestu. Ponudbe na: Franc Dekleva, gostilničar, Gorzle Ležede, p. Divača.

Gospodična s posojilniško in blagajniško prakso, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. želi mesta

blagajničarke

najraje v Ljubljani, če mogoče z oskrbo v hiši. Gre tudi na deželo. Nastop službe lahko 1. novembra. — Cenjene ponudbe pod šifro: „Blagajničarka 1916/5943“ na upravn. »Slov. Nar.«

Deček-tekač

se sprejme takoj pri upravi hotela Malič v Ljubljani. 5975

Dobra, izurjena kuharica

srednjih let, vajena vseh gospodinskih del, se takoj sprejme. Plača dobra. eventuelno do K 100. — mesečno. Ponudbe pod: „Trajna služba 5993“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Kupim hišo

(manjšo vilo) s posestvom eventuelno tudi kaj gozda na Kranjskem ali Stajerskem. — Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 5954

Učiteljica

laže službo privatne učiteljice v mestu; sprejme tudi na deželi. Ponudbe pod: „Učiteljica 14/5000“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

»Dobro ohranjen vglazen«

PIANINO

na vrste se takoj kupi. — Ponudbe pod: „Pianino 5961“ na upr. »Slov. Naroda« z navedbo kvalitete in cene.

Policijski pes

4 leta star, črne barve, fino dresiran (razume le nemško) in inteligenten, se takoj proda. Makko Avso, Bajer, p. Stari trg, Rakov.

Prisno domače žganje

naprodaj in sicer: 80 l borovničevca, 30 l slivovke, 80 l hruševca. — Cenjene ponudbe s ceno naj se blagovolijo poslati na: Ivano Avsenik, gostilničarka, Begunje p. Lescah, Gorenjsko. 5938

Po solidnih cenah slaščice

na debelo. 5918

M. TOMAŽIN, LJUBLJANA, Sv. Jakoba trg 9.

Trgovci pozor!!!

Pošiljam po pošti vzorce svojih sladkornih izdelkov: dropsa, karamel, medenih kolačkov itd. Jos. Rejster, tovarna sladčič in kandidov, Šostanj, Spodnje Štajersko. 5915

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ razpisuje službo 5959

strokovnega tajnika,

ki bi moral urejati tudi društveno glasilo. Plača po dogovoru do 600 K. mesečno. — Prednost imajo oni, ki so večji poleg slovenskega tudi hrvaškega jezika v govoru in pisavi. Ponudbe naj se pošljejo s prepisi spričeval in navedbo dosedanjega delovanja na: „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ v Trstu, ulica Garitina št. 39.

Svetovnoznano Preblavsko SLATINO

oddaja posamezne zaboje in tudi večje množine v poljubnih steklenicah: 4793

Franc Šitar, zaloga piva 646, Ljubljana 7. — V mestu se dostavlja brezplačno na dom, prazne steklenice in zaboje se po dnevni ceni jemlje nazaj

Naprodaj je moško kolo.

Sv. Petra nasip 71, I. nadst. 5962

Prodajo se

4 sedeži za abonement „G.“ Vpraša se v trgovini G. Darbo, Ljubljana, Metel trg 13. 5935

Smrekove in jelove storže

kupuje po najboljših dnevnih cenah: Aleks. Rosenberg, Gradec, Annenstrasse 22. 5660

Prodasta se

dva po 18 tednov stara 5980

prašiča. upr. „Sl. N.“

šivilja, ki hodi na dom. laže

MEBLOVANE SOBE,

če mogoče kak dan s hrano. Naslov pri g. Mozetič, Pred Škofijo 21/II.

Živila: titol, (espreni), kašo in

premog.

Naslov pri uprav. »Slov. Nar.« — 5979

Kupim:

polkrito lahko kočijo, lahek koleselj, ročni voziček, sani. Ponudbe na J. Para Jelenice na Gorenjskem. — 5968

ZASTAVA

slovenska, ki se lahko prešije v hrvaško ali srbsko, se zamenja za petrolej in sladkor. Naslov pove upr. »Sl. N.«

Ivan Urbančič, kovaški mojster, potrebujem 5990

2 pomočnika in 1 vajenca.

Ahačjeva cesta št. 15, Ljubljana.

VIOLINA

izigrana, v dobrem stanju se proda. Vprašati: Miklošičeva ulica št. 8.

Proda se:

novo moško in žensko kolo s fino pnevmatik in 2 slamoznanci. — Vpraša se: Sodna ulica 7. — 6007

Naprodaj je

slat pratan z briljantom. Kje, pove iz prijaznosti upr. »Slov. Nar.« — 5965

Hlapec konjem

se takoj sprejme. Je lahko oženjen, žena naj opravlja ali službo kuharice (pogoji, da zna dobro kuhati) ali pa službo hišnice. Ponudbe pod: „Dobri pogoji 5999“ na uprav. »Slov. Nar.«

500 kg premoga in cekin

dam onemu, ki preskrbi mimi stranki brez otrok stanovanje; sobo in kuhinjo v mestu ali Spod. Šiški. — Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«. — 5987

Proda se

oziroma zamenja za šivilja nastopno blago kakor: 1 gramofon, dobro ohranjen črn površnik, 1 nova rjava moška obleka, različne površne jope za ženske, 1 kitara, 1 kovčeg in 1 stara tehnična. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«. 5847

Zakonski par se sprejme.

Žena naj bi opravljala službo hišnice, mož naj bi bil obrtnik (mizar, ključavničar ali klepar) in vreden konj. Plača dobra, ter pristo stanovanje, razsvetljava in kurjava. Ponudbe pod: „Zakonski par 5996“ na upr. »Sl. N.«

Sprejme se vrtnar.

Ponudbe s prepisi spričeval je vpsolati oskrbnistvu grajskine v Ribnici.

Iščem KUHARICO,

proti dobri plači. — Naslov pove upr. »Slovenskega Naroda«. 5769

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma J. Kušan, Kranj, Gorenj.

Lepo, nemešano, dobro

SUHE GOBE

kamna, vosak, brinjevo oči, kupi po najvišjih cenah

M. Rant, Kranj.

Prodaja: brinjevo, slivovka, sadje, vee, vino letine 1917 v vsaki množini po zmernih cenah.

S potrjim in težkim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da nam je dne 21. t. m. v Lipnici na Stajerskem umrl za boleznijo, ki si jo je bil nakopal v svoji prenaporni službi, naš prisrčno ljubljani

VINKO

akademni slikar in aspirant častniške šole

Pokopali smo ga začasno v Lipnici, dne 23. t. m. Truplo rajnega se pozneje prepelje v Kranjsko goro.

Zahvaljujemo se toplem vsem, ki so se spominjali našega ljubega v zadnjih njegovih dneh. — Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, g. poveljniku oficirske šole g. majorju Bomfki, gđcan pl. Forstner, baronici Audricky, g. nadporočniku Vlastimilu Mahacku, častniškemu zboru in četrtmu voju, kot najožjim njegovim prijateljem.

Izrekamo zahvalo vsem darovateljem prekrasnih vencev in šopkov in vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku.

Kranjska gora, dne 24. oktobra 1918.

Rodbina Budinekova.